

БОРОТЬБА ЗА МЕШКАЛЬНИЙ ПЛАН УРЯДУ

ВАШИНГТОН. — Найвищому судові Злучених Держав приходиться розглядати справу, в котрій йде за план федерального уряду розв'язки мешкального питання. Між іншим уряд пробував усунути „сломзи“ з міста Луїсвилу коштом півтора мільйона доларів та на їх місце виставити будинки, що мали бути під зарядом федерального уряду та давати дешевше мешкання робітникам.

Проти цього плану підносяться тепер протести з боку приватних власників домів, які добачують у цьому плані удар в американську систему полагоджування економічних потреб краю. Противники цього плану предложили вже найвищому урядові виводи, що, мовляв, дальше розведення цього плану доведе до цього, що коло 40 мільйонів людей, себто ціла одна третина населення краю, буде жити в домах уряду, звільнена від місцевих податків, причому їх податкові тягарі будуть поносити дві другі третини американського народу.

Противники плану виказують, що це дасть федеральному урядові у Вашингтоні владу над цими громадами.

ДЕМОНСТРАЦІЯ БЕЗРОБІТНИХ ПІД СТЕЙТОВОЮ ЛЕГІСЛЯТУРОЮ.

ТРЕНТОН (Нью Джерзі). — Понад дві тисячі чоловіків і жінок, що дістають державну допомогу, демонстрували у понеділок ввечером під будинком стейтрової легіслятури, а тимчасом їх провідник промовляв до легіслятури про тяжке положення безробітних, яке може довести до поважних наслідків, якщо стейт не постарается про фонди для допомоги з днем 1-го березня.

Стейтвий уряд змобілізував велику силу стейтрової поліції, але демонстрація відбулася без порушення спокою.

УСУВАЮТЬ ГЕНЕРАЛА ЗА КРИТИКУ ПРЕЗИДЕНТА.

ВАШИНГТОН. — Генерал майор Джансон Гейгуд, командант 8-го корпусу американської армії, був звільнений з свого становища за те, що критикував федеральний уряд за його допомогу безробітним.

Військові команданти добачують у тому порушення обов'язку поважання супроти президента, начального команданта армії.

КОПАЛЬНА КАТАСТРОФА.

УРЕЙ (Колоредо). — Величезна маса снігу, що обвалилася з гори на просторі трох миль у місцеву копальню золота, забила три особи, а саме жінку й двох чоловіків та замкнула в копальні кільканадцять майнерів.

Іх добули пізніше ратункові відділи.

ПЕРЕГОВОРИ ЗА УМОВИНИ ПРАЦІ ТВЕРДОГО ВУГЛЯ.

НЮ ЙОРК. — Тут почалася конференція представників власників копалень твердого вугля й майнерської юнії за новий контракт, що має ввійти в життя по 31-шій березня.

Майнерська юнія предложила вже листу своїх домагань. З неї видно, що майнерська юнія хотіла би обділити роботами в цьому промислі як найбільше число робітників.

КРИТИКУЮТЬ ГУБЕРНАТОРА ЗА ГАВПТМАНА.

ТРЕНТОН. — У легіслятурі стейту Нью Джерзі підносилися голоси критики проти становища стейтвого губернатора Гофмана в справі Бруна Гавптмана. Посли закидають губернаторові, що він так захопився справою Гавптмана, що вгнаня за неважними позначками цієї справи, а рівночасно занедбує важні справи стейту.

Замітно, що найбільше атакували губернатора републиканці, себто члени його власної партії.

ГУБЕРНАТОР ПУЕРТО РІКА ОСТЕРІГАЄ НАЦІОНАЛІСТІВ.

САН ХУАН. — Полковника Ригза, котрого вбили пуерторіканські націоналісти, поховано коштом уряду. Його тіло виставлено на публічний вид у головній квартирі поліції.

Губернатор острова Виншип видав публічну острого до пуерторіканських націоналістів, щоб вони не робили мучеників з винувників замаху на полковника Ригза.

Найбільша місцева газета „Ель Паїс“ (Крайна) каже, що вбивство полковника Ригза є політичним замахом та що воно шкодить змаганням націоналістів до самостійності Пуерто Ріка. Газета ще гостріше нападає на вбивство замаховців поліцією.

ВИСАДЖУЮТЬ ПАСАЖИРІВ З ЗАГРОЖЕНОГО КОРАБЛЯ.

ГЕМІЛТОН (Бермуда). — Корабель „Нова Скоша“, котрому на морю зіпсулася через бурю шруба, нарешті притягнуто до цього порту. Всіх 103 пасажирів корабля висаджено на беріг та осаджено в місцевих готелях, де вони заживуть, поки корабельна лінія не постарается за їх дальший перевіз.

ПАЦИФІКУЮТЬ СЕЛЯН ГАЗАМИ.

Зі східного Сибіру наспіли вісті, що над Байкальським озером прийшло до противників заворушень. Селяни цих околиць відмовились давати збіжжю податки. На місце прибули відділи ГПУ, що криво здавили селянське повстання. Однак бунт цих селян викликав численні саботажі на залізницях та в урядових будівлях. В сутичках з чекістами згинув понад 500 осіб. Відбулися численні арештування. У заворушеннях — кажуть — брали участь теж члени комуністичної партії, що їх ГПУ розстрілювало без ніякого суду. Присудили смерті виконували так масово, що жвивали при цьому трійливіх газів.

ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА НА ВИЛЕНЩИНІ.

Дня 7. січня ц. р. в 23.25 год. на шляху Вильно-Молодечно, на відтинку 9 км. від Нової Вілейки, прийшло до залізничної катастрофи, в якій одна жінка згинувла, двох пасажирів було важко й 25 легко ранених. Наслідком — правдоподібно — саботажу паротяг вискочив з розкручених шин, а один із 3-тій класи і три вантажні вагони розторчилились; інші вагони ушкоджені. Одному важко рененому мусіли в лічниці відірвати одну ногу, друга була зломана в двох місцях. В одному розтороченому вагоні, в якому згинувла згадана жінка, стояв на коридорі якийсь купець; це вратувало йому життя та взагалі охоронило від будьяких поранень. Прокуратор, який приїхав зі слідчою комісією, на вид поранених людей дістав удару серця і змлів; його відвезено теж до лічниці.

ЯК ПРАЦЮЮТЬ ШКІЛЬНИ ОРГАНІЗАТОРИ.

В советських школах встановлені так зв. „комсорги“ (комсомольські доглядачі над учнями). Як „працюють“ ці комсорги, можна довідатися з журналу „Молода Гвардія“ (ч. 10.). Там читаємо: „В школах появилися свої злодії й хулігани, що тероризують краших учнів“. Мало цього: „занотовані випадки, коли малолітні учениці займаються проституцією“, займаються цим „щасливим і веселим“ ремеслом (бож у Большеві все „щасливе і веселе“) тут же — біля шкільних помешкань. „Молода Гвардія“ вказує, що згадані комсорги себе не виправдали в роботі, й вимагає від них більшої пильності у вихованні учнів.

МАТИ, РАТУЮЧИ ДИТИНУ, ВТОПИЛАСЯ З НЕЮ.

Поблизу державної лісничівки Чехово, округи Старгард у Німеччині, пішло двоє дітей лісничого Тощарєка з сьаньми на поблизьке замерзле озеро. Нараз лід провалився й діти повпали в воду. На їх крик прибігла мати, виратувала з води одну дитину, а ратуючи й другу, сама з нею втопилася.

З ТУГИ ЗА ДРУЖИНОЮ.

З жалю за жінкою, що померла перед роком, повісився в Коломиї в своєму мешканні залізничний урядовець, Маріян Кольбушевський. Самогубець осиротив двоє дітей.

ПУЕРТОРІКАНСЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ ВБИВАЮТЬ АМЕРИКАНСЬКОГО ПОЛКОВНИКА.

Два молоді пуерторіканські націоналісти вбили в Сан Хуані, Пуерто Ріко, американського полковника Е. Френсіза Ригза, що був головою поліції цього острова та котрого вони винували за так звану університетську масакру, себто за вбивство поліцією 4 студентів в університеті минулого жовтня. Полковника Ригза вбито на поліційній стації. Поліція негайно вбила обох студентів. При слідстві показалося, що вони називаються Еліас Бошам та Іран Розадо.

НА СОВЕТСЬКІЙ УКРАЇНІ ЖИВУТЬ ЩЕ АВСТРИЙСЬКІ БРАНЦІ.

Чеські газети повідомляють, що один столяр зпід Оломуцу, Вільгельм Заплеталь, якого смерть на російському фронті стверджено урядово, прислав недавно із советської України лист до свого шефа. В листі Заплеталь оправдується, чому довго не давав про себе знаку життя. Діставшись у російський полон, пережив революцію і живе тепер на Україні серед досить можливих умовин. Дальше висчисляє настрій інших чехів, що живуть у Советах, хоч дома думають про них, що вони впають на фронті. З рижних причин вони не хотять вертатись до рідного краю. З приводу цього листу зчкернули назвище Заплеталі і висчислених ним товаришів із таблиці, яку в честь поляглих поставили в його селі.

ЗЛОДІІ ЗНАЧИЛИ ВАГОНИ.

Виленький апеляційний суд розглядав справу голосного залізничного крадіжу на лінії Варшава - Барановичі-Берестя. Шайка складалася з 11 залізничників. Вони означували вагони, в яких знаходилися вартісні товари, словом „так“, а вагони без цінних предметів словом „ні“. По дорозі співробітники отвірали значені вагони й ограбували. Провідниками шайки були мешканці Берестя: Гадомський і Борухів. Суд затвердив присуд першої інстанції.

МАРНА ПРИЧИНА ПОВІЙНОГО ЗЛОЧИНУ.

Цими днями в Білостоці сержант 42 полку піхоти, Альойзи Маліновський, вертаючись ввечером додому, розпочав з фіякром суперечку за висоту винагороди. Коли фіякер не хотів погодитися на пропоновану суму, Маліновський виймив револьвер і трьома вистрілами вбив його, а четвертим вистрілом відібрав собі життя.

МАЙНО ЗА ОДНОГО КАНАРКА.

У французькому місті Ліму один старший французці втік цими днями канарок із клітки. Вона не має рідні і канарок заступав її товариство. Вона пробувала з розпуки наложити на себе руку, але її відратували. Тепер призначила вона нагороду 10,000 фр. для того, хто знайде її канарка. Це ціле її майно. Деякі пропонували їй рижних канарків, але вона хоче тільки свого, що має малу червону обручку на лівій нозі.

„СОЦІЯЛІСТИЧНА МОРАЛЬ“.

Одній дівчині-комсомольці партійний секретар запропонував „руку й серце“. Дівчина відмовилася. Тоді секретар почав мститися, переслідуючи її, аж справа опинилася на вирішенні адміністраційних органів. „Адміністратори“ видали рішення, що йому справді можуть позавидувати найкращі мудрці світа. Ось вони:

1. „Оголосити комсомольці догану на порушення заповідей пролетарської моралі, що виявилася в безпідставній (?) відмові руки й серця покохавшого її товариша“.

2. „Оголосити також догану і секретареві за його настирливі домагання руки та серця в конкретній особі жіночого полу в той час, коли в місцевості існує необмежена скількість інших осіб жіночого полу“.

3. „Беручи, наприклад, під увагу нервовий стан потерпілого в коханні, оголосити йому за покітванням (!) категоричну заборону партії топитися, вшукатися, стріятися, чиякимсь іншими непередбаченими способами позбавити себе життя. Про виконання цієї постанови потерпілому донести рапортом“.

Читачі можуть підозрівати, ніби все тут подане списано з підслуханої розмови хворих у дімоі божевільних. Ні, все це дімо відбувається в країні „щасливого соціалізму“, і воно описане в „Комсомольській Правді“, з дня 17. грудня 1935 р.

САМОГУБСТВО ДУШОГУБА.

У Винятинцях, пов. Заліщики, кілька людоців напали на Франца Венгжина і побили його так тяжко, що треба було відставити його до повітового шпиталю, де він досі не прийшов до памяти. Поліція арештувала всіх учасників нападу з вийком одного, Франца Сосновського, який сховався. Коли поліція попала й на його сліди, Сосновський застрілив свою наречену Кароліну Гараяк, після чого відобрав собі життя.

ГРОМАДСЬКИЙ УРЯД ПЕРЕД СУДОМ.

В окружному суді в Коломиї відбулася розправа проти вийта з Микულიнцев, пов. Снятин, Івана Коцула, секретаря цієї громади Онофора Гнатюка та податкового поборця Дмитра Дутчака, обвинувачених за присвоєння екекзуючих і дорогових оплат на суму 500 зл. Ці надужиття викрив інспектор громадського самоврядування, Адольф, що переводив лострацію книг. Дутчак признався, що деяких податкових впливів не дав до громадської каси, тільки віддавав Гнатюкові або Коцулові без поквітування. Коцул і Гнатюк заперечили цьому. Суд засудив Дутчака на 8 місяців в'язниці, а двох других обвинувачених ув'язнив.

МОСКОВСЬКО-СОВЕТСЬКА РІВНІСТЬ.

Советський посол, що його вигнала держава Уругвай, їхав кораблем „Масілія“ і замешкував при тім найлюксусовішій кабіні, але цікаво, що цілий його персонал мусів удолитися кабінами третьої класи. Це викликало сензацію в світовій пресі.

ЩО ДІЄТЬСЯ В „НОВОМУ БОРИСЛАВІ“?

НОВИНКА, ЩО ПОВИННА ЗАЦІКАВИТИ І АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ З КАПІТАЛОМ.

ЛьВІВ. — „Українські Вісті“ подають дальші інформації в справі нових нафтових теренів в Галичині. Читаємо там про те, що треба українцям негайно приступити до викупу нафтових теренів в околиці Михнівця. Михнівець і сумешні села (Хашів, Кривка, Лопушна, Лімна) стали магнетом для всіх, що хочуть і вміють робити інтерес. Приїздять туди день у день різні люди від рижних фірм і намагаються у всякий можливий спосіб наклонити селян, власників піль, що лежать на нафтовому терені, до заключення контрактів, відступлення своїх ґрунтів до „опцій“. На місці стверджується таке явище: чужі фірми висилають людей, що тішаються авторитетом серед місцевого населення, висилають агентів, здебільша українців, щоб ті наклонювали людей до заключення умов з тими фірмами. Й оті люди намовляють тутешніх селян, щоб позбувалися своїх піль у корист чужих фірм. Вони посувають деколи до залякування включно, кажучи: продавайте чим скоріше своє поле, бо як того сейчас не зробите, то вам його й так відберуть“. Наразі тільки Польмін законотрактував 200 моргів. В Липю працює вже два його шибі. Вневдовзі має приступити до пробиття нових шибів. Один шиб дає й дальше 5 вагонів роли денно. Від морга платили селянам спершу 20 злотих, тепер уже 100. Спершу призначували 3 відсотки від брутта, а тепер обіцяють уже 6 відсотків. Ясно, що не бракує і жидівських агентів. Вони обіцяють селянам одноразово 1,800 злотих і 20% брутта. Та селяни домагаються заснування української спілки для експлоатації роли. В тому напрямі вже іде праця. В Дрогобичі оснувалася українська нафтова спілка з д-ром Ільницьким у провіді. Селяни наші держаться й легкодушно не вибувають землі. Українська преса освідомила їх щодо цього“.

„Українські Вісті“ дораджують українцям, що мають капітал й хотіли заангажувати його в нафтовім промислі, щоб звертатися до Української Нафтової Спілки (д-р В. Ільницький, Дрогобич) за інформаціями.

ВЧИМСЯ ВІД ЖИДІВ.

ЛьВІВ. — Є у Львові каварня „Рома“, яка є в німецьких руках. Син власника приймав якось у себе дома гітлерівську прогульку, що оглядала Львів. До цієї каварні ходили найбільше жиди. Та по цій події, про яку ніхто нічого не писав і не говорив, зачався тихий жидівський бойкот каварні й вона зачала світити цілковитою пусткою. Дійшло до того, що управа каварні дала оголошення до жидівської газети „Хвіля“, в якій стверджено, що доставляючи поживи для цієї каварні є жиди: Герман Адлер, Ізидор Бардах, Грубер, Вайншток, Ценгебот. Власник „Роми“ ратується тим, що докаже, що не треба жидам бойкотувати того, що попирає жидів і дає їм заробляти. І це є для жидів розумним аргументом.

ЩО БИ БУЛО ЯКБИ МИ ТАК РАХУВАЛИ НА ПОЛЬСЬКИЙ ЛАД.

ЛьВІВ. — „Беларуская Криніца“ описує маніфестації, що відбулися в січні у Вильні, а яких цілком був протест проти переслідування поляків у Литві. На таблицях виділи такі написи: „Вильно в обороні 200,000 переслідуваних поляків в Литві. Домагаємося 400 польських шкіл в Литві“. Білоруська газета обчислює, що згідно з польським рахунком повинні мати білорусини в Польщі 3,200 шкіл. А „Українські Вісті“ додають до цього: „А колиб так порухували ми? Нас є сім мільйонів. На кожних 500 душ школа. Разом 14,000 українських шкіл“.

СУДЯТЬ ЗА ВБИТТЯ ПІДЧАС ВОЄННИХ БОІВ.

ЛьВІВ. — До Львова привезено зі Станіславівщини Володислава Кучмика. Польська преса ствердить, що під тим іменем криється бувший австрійський фельдфебель Михайло Хомяк, що брав участь у листопадових боях у Львові в 1918 році. Ця преса подає, що Хомяк стояв обозом в забудованих фабриках Лінтнера. В тім будинку були спершу польські жовніри, яких Лінтнер годував і ними опікувався. Але дня 14 листопада український відділ під командою Хомяка здобув цю позицію, при чім, як подають поляки, мав Хомяк вдарити Лінтнера колюбою і вбити його револьверовими вистрілами. По війні, як твердять польські газети, Хомяк прибрав імя Володислава Кучмика.

ВІДНОСИНИ В ЕВРОПІ ЯК В 1914 РОЦІ.

ЛОНДОН. — Так висказався британський міністер справ заграничних Іден в парламенті про політичну ситуацію в Європі. І додав, що Англія мусить бути сильною і озброєною, бо це є єдиною гарантією світового миру. Далі дав до пізнання, що Англія попірає систему колективного забезпечення і то такого сильного, щоб ніяка держава не важилася виступити проти нього. Зазначив він ще, що Англія не піде на руку Франції в її протинімецьких махінаціях. Але не виявляв тут ніякого імени.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Published newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

№ "Свобода": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016.
4-0807.

З Канади належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів!

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ВІД НАС САМИХ

Перевірка річної господарки У. Н. Союзу скінчилася. Вона виказує наглядно, що ми маємо в нашій організації карний і здорово думачий елемент. А доказом цього те, що ми змогли перевести в У. Н. Союзі дуже важну реформу переміни старого роду забезпечення на новий без потрясіння організацією, як це було в подібних випадках давніх часів. Вже з цього можна вносити, що наше членство поступове, бо зрозуміло кінечну потребу модернізування У. Н. Союзу й поставлення його на солідних фінансових основах — ради захисту тих прав, які є загарантовані Союзом його членам.

Як бачимо, самі ми змігли знайти вихід з цього положення. Самі ми згодилися платити вправді трохи більше, але на те, щоб мати краще забезпечення. Самі ми дали згоду на те, щоб мати модернішу організацію. І вже в першій році по переміні старого роду забезпечення тисячі наших членів відчували добрі сторони цієї переміни, коли могли ратуватися грошевою підмогою в критичних часах кризи, коли позичками могли врятувати членство в організації й забезпечення для своєї родини. Вже перший рік по переміні виказує теж наглядно новий фінансовий розмах нашої організації, її велику фінансову будучність. Щодо цього не було в нікого ніяких сумнівів, коли відбувалися річні наради головного уряду. Зате були ріжніці в думках, що нам робити, щоби збільшити число членів в Союзі. Зате були сумніви, чи можливо з нашим дотеперішнім способом приєднування членів далі розбудувати нашу організацію. І виявилось, що легше буде знайти спосіб на якнайкращу інвестицію Союзного гроша, але далеко тяжче буде знайти спосіб, як приєднати молодь до У. Н. Союзу, як дістати нових членів.

І щодо цього останнього пороблено й на річних засіданнях деякі нові кроки. Бо дано езекутиві можливість перевести деякі нові спроби щодо організування нових членів. Та всетаки всі були цієї думки, що не буде звороту на краще, коли старі Союзіві сили, старе членство й випробувані Союзіві ветерани не возьмуться до роботи і не поставлять справи так, що є обов'язком родичів, що є в У. Н. Союзі, віддати Союзіві своїх дітей. І не буде звороту до кращого, коли і в новім році матимемо, так, як ми мали в минулім, аж 155 відділів, що не придали ні одного члена на протязі цілого року. Віримо, що так не повториться. В минулім році ми не втратили в повнолітніх членах, бо їх число навіть трошки збільшилось, але зменшився наш Молодецький Департамент. Ось той треба нам тепер підсилити і то нами самими і нашими дітьми. А позатим — усе в добрім порядку в нашім У. Н. Союзі.

ОХОЛОДЖЕННЯ МІЖ ПОЛЬЩЕЮ ТА ФРАНЦІЄЮ

Недавня подорож польського міністра заграничних справ, Бека, до Берліна і його переговори з німецькими керманіччями закордонної політики знов поставили перед світом загадку: куди прямує Польща? Чого хоче Німеччина своїм порозумінням із Польщею?

Наради в Берліні показали світові ясно й виразно, що союзний договір між Польщею та Францією вже давно мертвий, хоч польські урядові чинники лицемірно це заперечують. Але польська преса вже нераз виявляла причини недовіри Польщі до Франції.

Уже в перших роках польської самостійності в Польщі було чути голоси, що Франція уважає Польщу за свого васала, якому треба тільки наказувати, але з ним не радиться. Рік 1925, коли в швейцарським місті Льокарно був підписаний відомий договір великих держав з Німеччиною, показав значну щільну в польсько-французькій приязні. Бо французька дипломатія добилася тоді гарантії своїх східних границь з Німеччиною, але „забула“ про гарантії для границь польсько-німецьких.

За таку поведінку Франції в Польщі вибухло велике невдоволення на союзницю. Також так званий „пакт чотирьох“ з р. 1932 (Франція, Німеччина, Англія, Італія) не давав гарантії для польських кордонів, і це ще більше загострило протифранцузькі настрої в Польщі.

Васальна залежність Польщі від Франції стала для поляків невідомою. Тому Підсудський почав шукати нових приятелів. Гітлерова Німеччина охоче пішла на зближення з Польщею. З цього виростає польсько-німецька приязнь. Чи вона зміцнена формально писаним договором, не знаємо. Відомо тільки, що між Німеччиною та Польщею був підписаний договір про ненапад на 10 років.

Не тільки політика Франції, що не числилася з польськими інтересами, зринула поляків проти цієї союзниці. Є й інші, глибші причини, що примушують поляків заглядати в будучність та шукати нових шляхів для своєї міжнародної політики. Польський політик В. Студницький висловився про

Францію так: Це нарід з великим минулим, з більше-менше задовільною сучасністю і з зовсім непевною будучністю.

Будучність Франції не забезпечена, бо французький нарід не має приросту людности. У Франції бувають роки, коли вмирає людей більше, як родиться, отже відбувається зменшення числа населення. Можуть сказати: окрім 40 мільонів населення у Франції до цієї держави належать також колонії, в яких є понад 60 мільонів чорних і жовтих громадян французької держави. Але то велике питання, чи ці 60 мільонів мешканців французьких колоній підуть в разі війни помагати французам проти зовнішнього ворога. Може статися, що воєнні труднощі Франції ці чорно-жовті піддані французькі використають на те, щоб скинути чуже панування.

Технічно Франція стоїть позаду Англії та Німеччини, а через те її „воєнний потенціал“ нижчий, як порівняти Францію з її сусідами.

У Франції армія, напр., менше моторизована, як у Німеччині. Польські провідні полі-

тики прийшли до переконання, що Польщі було б беззастережно звязувати свою долю з Францією. Особливо близькість Франції з СССР ударило в найбільшче місце поляків, — в їх політичну амбіцію, що велить їм уважати себе за „ячичок при вазі“ на Сході Європи. Відновлення союзу Росії з Францією, вступ СССР до Ліги Націй з допомогою французької дипломатії (Польща була проти прийняття СССР до женецької інституції) й інші факти французького русофільства повернули Польщу рішучо „лицем до Німеччини“. Поляки добре памятають, як Франція, переговорюючи з СССР про мілітарний союз 1934 р., не притягала до цієї справи Румунії, бо готова була пожертвувати новому союзникові провінцію свого старого васала — Румунії (Басарабію). Щоб не бути зрадцем у руках Франції, Польща вийшла на поле міжнародної політики з своїми власними проектами й плянами. Поки між Німеччиною та СССР є політичне напруження, Німеччина має великий інтерес у союзі з Польщею. Але чи буде виказувати свою владність Німеччина Польщі і в будучності, невідомо. Чи не доведеться полякам знов благодіти поміччю „благородної Франції“, як це було вже не один раз в їх історії?

Д. І.

ПОЛІТИЧНА ПАНОРАМА

Від часу до часу, необхідно піднятися бодай думкою — в небесні простори, щоби поглянути звідти на розбурхані хвилі інтернаціональної політики та занотувати чергові відміни в взаємовідносинах ріжних країн. Бо взаємовідносини ці відмінюються з казковою швидкістю і треба відзначитися великою еластичністю, щоби вміти вчасно достроювати до них свої політичні струмені, щоби не втратити місця в інтернаціональному концерті.

Щодо нас, правда, то наше місце в тім концерті цілком покищо непомітне, і наші голоси тонуть у морі згуків могутньої музики великих держав; та саме ті постійні відміни та суперництво, що виникають між світовими музикантами, дають нам можливість надіятися, що — при відпо-

відному вміню використати обставини — ми зможемо значно поліпшити своє політичне становище.

Отже перш за все: італійсько-етіопський конфлікт. Стверджуємо, що рішучість італійського уряду, яка спирається на безумовну однодушність італійської нації, продовжувати африканську війну — не слабе, а навпаки скріплюється останніми перемогами на всіх фронтах. Економічні санкції, застосовані до Італії з боку Ліги Націй, виявилися цілковито невістарчалливими, і — за винятком туристичної промисловости — мало чим доткнули життя італійського народу, що було вже раніше скероване корпоративістичною політикою фашистського уряду на шлях все більшого економічного незалеження та етатизму (державної контролі

економічного життя). Політична санкція та викликана нею політична протисанкція значно улекшила ці наміри італійського уряду. Проте залишається на обрії загроза поширення санкцій на нафту. Треба сказати відразу, що на ході подій в Африці ембаго на нафту не відбудеться, бо італійський уряд мав час зробити для армії величезні запаси нафти, але ця спроба натиснути в такий спосіб на Італію значно погіршила б відносини на європейському суходолі, і привела б до остаточного розриву між Італією та Францією і Англією і кинула Італію в обійми Німеччини.

Стверджуємо також, що в Франції внутрішнє становище значно погіршилося. До влади приходять соціально-радикальні елементи, які своєю політикою, як колись уряд Керенського в Росії, сприяють ширенню у Франції комуністичного руху. Зрештою чимало з найбільш помітних діячів цього радикально-соціалістичного табору, як наприклад Еріо, славіні зі свого советофільства, Упадок уряду Лавала означає також погіршення відносин між Францією й Італією та між Францією й Німеччиною.

В Англії закордонною політикою заправляє Іден, якого відвідини Москви та довгі розмови з більшевцькими діячами дають свої наслідки в несподіваному співробітництві з Советами в Лізі Націй. Резолюції останнього Конгресу Комітету в Москві, революція в Бразилії, збільшення комуністичної діяльности в Франції, кольосальні асигнації на воєнне зброєння Советів, виказує нездовбно, що Москва ані трошки не відмовилася від свого світового імперіалізму, який вона прикриває плащомом світової революції і до якого йде також шляхом революційної пропаганди між ріжними колоніальними та колльоровими народами, що їх оборонцем Москва себе проголосила. Та проте англійський уряд воліє співпрацювати в Женеві з Советами, ніж признати помилковість своєї політики щодо Італії. Тимчасом становище Англії стає з кожним днем труднішим. Лицемірна оборона прав варварської Етіопії, де досі процвітає рабство в його найгірших виявах, висунула справу незалежности віднолюбоного Египту, що вказує на свою давню культуру і на свої права самому керувати своєю долею. В Індії підносять знову голову націоналісти, і на Далекому Сході Японія, використовуючи за велике зацікавлення Англії етіопською справою, продовжує велетенськими кроками свою експанзію на азійському суходолі та домагається повної рівности з Англією й Америкою на Тихому океані, рівности в зброєннях, що фактично означало б її цілковиту перевагу.

На ближчому азійському сході чотири країни, що знаходилися колись поза виключними англійськими впливами, Туреччина, Ірак, Іран і Афганістан, завязали пакт, що зобов'язує їх вести спільну закордонну, головню економічну, політику.

В середній Європі Німеччина продовжує свої зброєння і починає все частіше говорити про свої втрачені колонії, яких потребує німецький нарід. Цілий світ ділиться на два табори: тих, що мають і що вживають всіх засобів, щоби вдержати своє добро, і тих, що не мають і хотять мати. Справа комплікується тим, що в таборі тих, що мають, знаходяться Совети, які силою річей не можуть відмовитися від політики революціонування світу, сприяючи тим політиці тих, що не мають, а в таборі тих, що не мають, знаходиться силою свого географічного становища Польща, що має далеко більше від того, що повинна би мати, але, положена між Советами й Німеччиною, не може вирішити, хто з них двоох страшніший. Доля Польщі в кожному випадку мусить бути трагічна. Вона мусить спокотувати немудру захланну політику ріжних Грабських та Дмовських, що рахувалися зі своїми апетитами, але не зі здатністю травлення польського національного організму. А український горіх виявився для Польщі цілком нестравним.

Наше місце в наростаючому світовому конфлікті є цілком добре визначене. Ми мусимо бути з тими, хто намагається за будьяку ціну перебувати світ на нових національних і суспільних основах. Даремно ті, що володіють світом, вдягатимуть на себе маску „оборонити жертв чужих імперіалізмів“. Доки ми самі залишаємося найбільш страждальною жертвою московського імперіалізму, годі нам вірити „високо-гуманній“ праці на користь нападеної Етіопії. Доки мільони нашого народу терплять, при мовчазній байдужности Ліги Націй, під чужиньськими режими, що зобов'язалися були перед тою Лігою Націй (не перед українським народом) ріжними трактатами охорони національних меншин до територіальних автономій включно, годі нам вірити в щирість англійської політики щодо дотримання зобов'язань, взятих перед Лігою Націй. Коли мільонові маси нашого народу білої раси йшли — по волі Ліги Націй — в повелення Польщі, Румунії та Чехословаччини, про що тоді думали англійські гуманісти? Коли до Ліги Націй доплачували сотками петицій українських послів, духовенства і простих людей, що скаржилися на порушення найелементарніших прав української нації, що знайшлася під чужиньським пануванням, де тоді були всі оті „санкціоністи“? Не віримо словам, але придивляємося ділам. А ці останні самі промовляють за себе: скільки вовків не влягати овечої шкіри, вовк вовком залишиться. А що ви кричите, що ніби хочете ратувати запалену етіопську хату, то хіба не ви самі запалили нашу українську хату, та ще й досі вогню до неї підкладаєте? Наш обов'язок: ратувати нашу власну хату, і з того нашого обов'язку нас ніхто звести не сміє.

Евген Оняцький, Рим.

УЛАС САМЧУК ГОРИ ГОВОРЯТЬ

Роман у 2-ох частинах.

Частина перша.

Передрук забороняється! — Авторські права застережені.

9

„Сядеш і сидиш“. Я й тоді так само сів собі й сидів. Сонце-тоді так само заходило. Хто винен, що я вертався собі з полонини, був утомлений і сів посидіти. З того гарного в долині будиночку доносилися музика. Грали на грамофоні. Рідко коли послушаєш у нас грамофону, ну я й сів послушати.

Це так знаєцька сталося. Вона ціла біленька вийшла з смеречника, та просто до мене. Вся, кажу, біла. І убраниячи білі й панчішки, і черевички. Очі лиш дуже чорні й чорне волосся, та рожева стрічка, якою підперезалася. Занімілий і задубілий, хіба я знаю, на що тоді був подібний. Якесь звіря, чи що...

— Minek ulsz te itten?*)
запитала по-мадярськи.

— Nem tudum. Не розумію.
Дивлюся на неї. Обдивлялася мене, обмацала, токнулася моєю руки. Глянув на свою руку, на її злякався й швидко захавав свою. Моя, як кусень цегли, а її ніби з кришталю рожевого. Також їй подобався мій кожих. Обма-

цала, оглянула, щось говорила. Зрозумів з того тільки остане:

— Так ти не знаєш по-мадярськи?

— Знаю „нем тудум“.

— Усміхнулася й каже: То дуже мало. Навчися. Всі порядні люди говорять по-мадярськи. Як звешся?

„Як звешся“ було по нашому.

— Ага, Цокан! — і дала щось белькотала, так, що зо всього я лиш пару разів зрозумів Цокан. Після вона ще раз торкнулася моєї лаби, усміхнулася й зникла.

Лишилася усмішка та запах. Довго ще сидів. Думав, що вернеться, але ні. Встав і забрав з собою усмішку й запах. Чого мені тоді так легко йшлося, не знаю. А ні пісню усмішку й запах, ніс і собі усміхався. Ліг спати, а усмішка й запах коло мене. І я не раз, дурний і соромливий, літав під хмарами, де сяючі озера горять у сяйві рожевого світла, а по них плавають діамантові палаци. Мене несуть до них коні з огненними гривами, а я цілому світові усміхаюся. Ох, який я був дурний.

*) Чого ти тут сидиш?

І цього дня й багато минулих, нераз приходив до того пеньочка, щоб посидіти. Але вона вже більше не вийшла. Одначе чомуб мені не прийти сюди й не посидіти. Це мені вільно робити, а цим нікому не перешкоджаю. От я собі сиджу й дивлюся в низ. Там брешуть собаки, снують люди. Часом почую знайомий вальс грамофону. Досить щось мучить, але не скаржуся. Я, зрештою, як і кожний гуцул, не вмію скаржитися. Для мене все добре. От щось мені здумалося, піднімаюся та йду в ліс. Тихо тут і урочисто. Ні в одній церкві не чую такої побожності. От на коліна впаду й почну молитися. Під ногами вічне мокрий мох. У нього грукнуть ноги й пахне чимсь гострим. Повалені буреломом погнилі колоди, нагадують трупи. Колись це, мабуть, були люди. Вони обернулися в дерева, а після в трупи.

Одного разу, здається, приймав її. Падав дощ і ветер зухвало розгойдував ганебно тонкі хоч і високі смереки. З рушницю йшов лісничий, а коло нього два пси. І була з ним також якась, невисока тонка, загорнена в чорний блискучий дощовик, особа, обличчя якої не бачив. Але я рішуче був переконаний, що то вона й то була вона. Дуже скоро знов стратив її. Це смішно. Вона поїхала до школи, а я дурень, чорт зна чого, лавив по тих лісах.

7.

За тиждень по Пречистій Юра відійшов до війська. Погода скоро змінилася. Небо затягнулося й загуло. Полилися дощі. Я все ще ходив у Лазещину, а Павло до Ясіня. Час повз безконечно. Мама плакала за Юрою. Ночі довгі й бурхливі. Дещо краще було, як ходили до бутину. Натягнешся за день, приволочешся поночі додому й спиш кам'яним сном.

Ходили зрідка й на вечерниці. Дмитриха-вдовця, чоловіка котрої забило в бутині дерево, боялася сама, — „чоловік ходить“, скликала до себе дівчат... Приходили, приносили вівну, микали, прили, співали пісні. Приходили й легіні.

Пару разів, не дивлячись на далеку дорогу, приходила й Марійка. Павло зряв і мстав, бо якраз у ті вечорі був деінде. Три рази переліз Різдом, приходила й три рази прегавив. Лютував, але дарма. Після вже кожний день заходив, але Манівчук спостеріг, куди бігає донька й поклав тому край. І Глибочко ненавидів Цоканів. Краще смерть ніж віддати доньку за ворога.

Перед Різдом рознеслася чутка, що Марійка засватана. Ось лише піт мене й до шлюри Павло, як стояв (почув це вперше в бутині) з сокирою, так нею рубнув, що по самий обух вівгався в колоду, аж скалки бризнули.

— Що тобі, еокира вина,

чоловіче? — кпиться Німчук, який йому ту чутку передав. Цей стоїть, набиває люльку й пошішки подивляється на Павла. Багато гурток ходить тепер за Павла й Марійку. Лазив до неї Янченок, а Павло бігав, як скажений. Ніде не міг її піймати. Ходив легінь по бутині, мов роздратований бугай. Тяжеч: колоди двигав, лавяв. А Німчук ще й підоджує:

— А знаєш, Янченок казав, що ти його зламав. Пухлявляв, що як тебе зустріне, то вибе з твоєї макітри всю решету згадок про Марійку. Я йому, хвалиться, ще утру носа й зібю ту його пиху.

Павло суворе зиркнув на Німчука. — Коли ти, голубе синий, брешеш, то дивись, щоб я тобі ребер не полічив. Не думай собі, що я дурний баран, який бе лобом у мур. Що Янченок від мене дістане, це вже йому сам Бог від народження приписав, але не чьку.

Приїхали ввечері додому й Павло одразу подався до Ясіня. Іншим разом батьки счипили бучу, але тепер це не було безпечно. Лише мати при відході гукнула: — ти хоч найв ся слід! — Він щось муркнув і відійшов.

Ніч темнюча. Мете снігом і засипає очі. Ноги глибоко грукнуть у заматах. Пішов просто через Буковинку до двірця, де живе Манівчук. Дійшов кроків зо сто перед Марійчи-

ною хатою зупинився. Бачить будинки й подвіря. У хаті світиться. Тихо. „Іти, чи не йти?“ — вагається думка. „Зайти, напевно, біда станеться. Не зайти... Ні, будь він сучий син, останній з останніх, коли він відпустить тому драбові таку дівчину“. Ні, він ще не зайде. У нього майнула інша думка. Мусить перше зайти до коршми... Але як той чорт за цей час утє. А він напевно тут є.

Павло стояв і вагався. Вітер обсилав його снігом. Навколо ніч темнюча. Де-не-де мигають ледь помітні огники гуцульських хат. Верхом Тиси перули з гамором нахдід вітри. Вони реготали, насвистували на тисячу ладів дику сатанську музику, торзали й шарпали намучену душу Цокана. Він готовий тепер на все. Готовий зайти до тих людей, упасти навколійки й благиати їх, молити, ридати перед ними. Коли ні, — горє їм. Він ще побореться з ними, він докаже, що з ним кепські жарти.

У Манівчукового сусіда також світиться. Павло зайшов до нього й попросив, щоб той пішов до Манівчука й розвідав, чи є там Янченок. Той пішов і розвідав. Є. Він там є. Сидить, розмовляє. Добраніч. Віддячимося в коршмі. За мною пиво, — каже Павло.

(Далі буде).

ВСТУПАЄТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО

Евген Оняцький, Рим.

ПРОТОКОЛ

З ЛІСТОВИХ НАРАД ВИКОННОГО КОМІТЕТУ ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В АМЕРИЦІ

Наради відбулися в суботу, 26-го жовтня 1935 р., в Джерсі Сіті, в домі під ч. 83 вул. Гренд.

(5)

Не наводимо далі справ, бо всі вони так само „правдиві“: всі злісно зафарбовані есерівським сосом. Мусимо лише зазначити, що п. Кедровський неправдиво назвав себе в доповіді „Інспектором Армії“, бож він ніколи не мав цієї почесної й відповідальної військової ролі. Він був кілька місяців у 1919 р. на чолі державної інспектури, яку створили еседеки й есери, що були в уряді С. Петлюри. Метою такої інспектури було мати партійно-соціалістичний нагляд за певністю боевого складу старшин і прищиплення їм необхідності підперти червону Москву. Отже це були комісарі з функціями большевицької чеки. Цю дуже шкідливу інспектуру — на домагання цілого бойового складу (отже й Капустяняського) — розпорядком Гол. От. Петлюри усунуто від впливу на армію. Це ще одна з причин, чому п. Кедровський так завзято плює на українських старшин, і Капустяняського між ними. Ще додам, що та інспектура старалася розкласти й Галицьку Армію, але проти того рішучо виступили диктатор Петрушевич і ціла Команда.

Що торкається стратегічних міркувань п. Кедровського, то з них видно, що він у цій ділянці й зеленого поняття не має. Зазначую, що бойові чини наших героїчних Арій спланували нами докладно в книжці „Похід Наших Арій на Київ і Одесу“.

П. Кедровський покликується на „своїх ріжнородних партійних помічників, прим. Петра Певного, того Певного, що був прокуратором у наглому суді над одним з героїв Української Армії, Болбочаном. Болбочана присуджено на розстріл. Цей певний веде тепер свою Каїнову працю в Польщі. Це найближчий помічник п. Кедровського в його „корисній“ праці в часі визвольної боротьби.“

Переважна частина партійних товаришів п. Кедровського в часах боротьби проти червоної Москви перейшла під назвою боротьбистів на московську, большевицьку сторону й поборювала наші війська. Меншість есерів, що була в уряді УНР, з одного боку — як вище згадано — працювала над розкладом Галицької й Придніпрянської Арій, з другого, намагалася створити свій апарат при Гол. От. Петлюрі, щоб перетягнути його до червоної Москви.

Які „самостійники“ були есери, видно хочби з відозви з листопаду 1917 р., коли то відбулась большевицька революція, а есерівсько-есдеківська Центральна Рада створилася в Києві. Ген. Секретаріат тоді прислав у відозві до українського населення між іншим ось що: „Всі чутки і розмови про сепаратизм, про відокремлення України від Росії — це тільки контрреволюційна пропаганда або проста несвідомість. Центральна Рада і Ген. Секретаріат твердо та ясно заявили, що Україна повинна зостати в складі федеративної російської республіки як рівноправне державне тіло. Теперішні політичні положення тої постанови не змінює в нічмі“.

Отже есери ще тоді були федералістами, а тимчасом я на III З'їзді був виделений самостійниками!

Ось ще один повчальний історичний факт з діяльності наших есерів та есдеків. Коли при кінці 1918 р. Муравйов з 3-5,000 бандами почав наступати на Київ, у Києві були тоді біля 5 ріжних українських полків, сформованих під доглядом есерів та есдеків (полк Грушевського, Петлюри, Сагайдачного й інших) і всі вони проголосили неутральність супроти червоних військ. Отже відмовились битися проти червоних москалів. Військове міністерство та уряд, що були зложени якраз з есерів, замість того, щоб швидко й рішучо сформувати ті полки та кинути їх проти московських большевиків, вислали на захист міста проти москалів молодих студентів, що ще не вміли зброєю володіти!

Ця молодь вкрила славою українські прапори, а провідників-соціалістів ганьбою. Це греба кожному пам'ятати й витягнути з цього відповідну науку. Справді треба було зчитись нашим есерам від московських комуністів, які в критичних моментах від рядовика до найбільших ватажків і політиків хапали за зброю й йшли в бій за своїми провідниками. Тому загарбали Українську Землю. А що робили наші есери в таких моментах? Одні втікали геть, другі проголосували „неутральність“ до ворога.

Боронили Київ славні герої Семена Петлюри, Гайдамаки, а відомо, що тоді есери були усунули з керування Петлюрою. Боронили Київ відділи Гордієнка, Вільне Козацтво, Січові Стрільці і деякі інші частини. А всіх їх не любив есерівський уряд. Вони доказували чином свою любов до

Батьківщини, а не гучними фразами та програмами. Тим, що бажали докладно познайомитися з прикметами і манією великості п. Кедровського, раджу прочитати згадані його дописи, де він у багатьох місцях надто високо себе підносить, та до такої міри, що за його фігурою навіть не видно дійсного героя визвольної боротьби — Семена Петлюри.

Ще один маркантний приклад, який оцінку дав тодішній уряд ЗОУНР урядові УНР, зложеному з есерів. При кінці червня 1919 р., коли Галицька Армія була змушена переходити за Збруч, на Східні Землі України, відбулась у Чорткові конференція уряду ЗОУНР і представників уряду армії УНР, на якій ці другі запрошували диктатора Петрушевича з урядом та армією переходити на Велику Україну. Тоді Петрушевич сказав: „Панове! Ви кличете нас на Велику Україну. А чи не агенти вашої влади весь час ведуть демagogічну акцію для розкладу уряду ЗОУНР? Чи не вони офіційно нацьковують на мою персону? Чи не ваші агенти силкуються розкласти нашу армію, відобравши в неї довіра до своїх вождів і внести політику в армію? Чи не ви дали притулок явним ворогам мого уряду?“

Капустяняський у визвольній боротьбі завжди боровся за Україну, а не проти неї, а про це говорять факти. Щодо нашого твору „Похід Арій на Київ—Одесу“, який п. Кедровський розцінює як писанину, що їм „спокійно“ дає наголовок „Як офіцери російського генерального штабу боролися в українській армії за Москву“, то наведу кілька речень з оригінального листа бл. п. Семена Петлюри, що, думаю, є більшим авторитетом для кожного українця, як „інспектор“ Кедровський. Коли Капустяняський написав три томи своєї праці, яку так осуджує п. Кедровський, дістав листа від С. Петлюри (6-го вересня 1922 р., отже вже тоді, як Капустяняський стояв отверто на соборницькому ґрунті й був противником універсіалів, що орієнтувались на Польщу), в якому між іншим пишеться: „Сердешну подяку пересилаю Вам за I—III том Вашої праці. Ті зусилля, що їх Ви виявили, опрацюючи незабутні моменти нашої історії, заслуговують усюю похвалю. Дай Боже, щоб Ви не перестали на задуманій праці. Це матиме вплив на вироблення цієї (воєнної) доктрини. Я бачу, що Ви шукаєте правди“.

(Дальше буде).

У ресторани.
Гість: Пане кельнер, відберіть цьому панові при сусіднім столі зупу, бо я не чую, що музика грає...

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.
З коляди на визвольну боротьбу.
Сейлем, Масс. Відділ МУН ч. 60. Колектори: Павло Хомак і Осип Гельда. Жертували по \$1.00: Михайло Гельда, Вас. Косовий, Ст. Дребиць, Сава Ірха; по 50 ц.: Анг. Іванюк, Андрій Бік, Ст. Бурій, Мих. Кобляк, Вас. Шаст, Теодор Начас, Мих. Кобляк, Вас. Кобляк, А. Чарнош, А. Савицький, В. Білий, Явдох Дорожинська, Макс Костюк, С. Кузьма, Т. Дольний, П. Степанюк, М. Гречковський, М. Білий, Ольга Шаровська, П. Смагула, Гнат Урибанський; п.ні Пастеріак 30 ц. і Д. Грив та п. Давидарський по 25 ц. — Разом закладовано \$15.30.

Чіколі Фомс, Месс. Колектор Михайло Федорів. Жертували: по \$1: М. Федорів, А. Соїка, Г. Прощик, С. Керніцький, І. Андрусик, Катерина Пилипів, В. Гривко; по 50 ц.: В. Варини, С. Зайківич, В. Зав'яз, П. Хомин; по 25 ц.: А. Столяр, Анастасія Кульбанська, А. Пукіш, В. Федорів. — Разом закладовано \$100.00.

Шваго, Ілл. від. МУН ч. 47. Колядували: П. Риза, С. Риза, М. Шинюк, Г. Медяк, Шумський, П. Соколовський, А. Матвій, П. Халаский, Е. Ухаский, П. Рана, Жертували по \$5: М. Івашук, Е. Медяк; по \$2: І. Бортуцький, Т. Волхонський, П. Дідук, Т. Кармінський, І. Куць, І. Кушнір, Д. Медяк, С. Ревак, М. Риза, Г. Шавалюк; по \$1.50: В. Великий, В. Матвій; по \$1: І. Лапчук, С. Янішевський, І. Соколовський, І. Бандур, І. Уханський, М. Собко, І. Гвоздь, П. Дідух, А. Медяк, І. Шумський, Н. Якович, Ф. Филипак, Ю. Герус, А. Ярема, П. Тарас, Білаский, О. Шоста, Н. Броньовський, С. Семенов, Н. Сарнас, Н. Павлак, В. Галушак, І. Бортуцький, В. Марчук, І. Ранд, Н. Кашуль, В. Любинець, А. Сенчук; по 70 ц.: І. Граб; по 50 ц.: І. Маурич, В. Косовий, Волошин, С. Стефанів, Г. Цюприк; по 25 ц.: М. Медяк, Стриковський. — Разом закладовано \$67.70.

Гартфорд, Конн. відділ У. Ч. Х. Ч. 5. Колектори: Віра Стрелко, Софія Герман, Жертували по \$2: Р. Тимко, С. Стефанів, С. Гривко, Софія Герман, Анастасія Бренда, Анна Руда, М. Бойко, Анастасія Шаркевич, Олена Біляк, І. Бойко, Татяна Філарчук, А. Туряніський, Арама Сорока; по 75 ц.: М. Левіно, С. Кримино, О. Маслоха; по 50 ц.: П. Березний, Ева Бордун, М. Побот, Д. Гринчук, О. Савка, Г. Костик, М. Володін, С. Олександрів, Петро Філарчук, П. Шелейко, Ф. Чежман, Е. Едворончик; по 25 ц.: А. Іванюк, Анна Сімчук, П. Симонюк, Ю. Тофля. — Разом закладовано \$23.25.

Вілмінгтон, Дел. Відділ ОДВУ ч. 35. Колядували: Н. Кравчишин, Маер, В. Січка, І. Шведі, П. Гринишин. Жертували по \$2: П. Сас; по \$1: М. Маєр, О. Прокоп, Т. Чорний, В. Захарків, Т. Гула, О. Палій, І. Шведі, І. Гринишин, Н. Гей; по 50 ц.: І. Маєр, М. Мальговський, І. Івашко, С. Качмар, І. Гичка, М. Заніцький, Р. Зібелінський, Марія Білий, В. Шатинський, І. Сивий, С. Лупішин, І. Нічик, М. Подольок, Ф. Труш, І. Труш, М. Баран, І. Січка, І. Білий, В. Качмар, П. Терасівський, Б. Белей, Д. Сивий, М. Семенків, Д. Качмар, П. Гринишин, Д. Фабрик, І. Білінський, І. Банькович, І. Хома, В. Косовський, П. Гамбіцький, Н. Гурний, Т. Данилюк, С. Гривак, І. Лопатка, М. Еднан, Т. Гадай, Н. Кравчишин, А. Пашевська, М. Мардинишин, Ф. Музика, Т. Чонгай, А. Туряніський; по 35 ц.: М. Колодій, П. Гіка; по 25 ц.: Н. Болнар, Ф. Шерба, С. Сивинишин, І. Білінський, П. Заніцький, П. Доманський, Н. Андрусик, Н. Дилеба, І. Ковалюк, І. Нопіт, Н. Шатинський, Д. Сас, А. Лішнська, М. Пролак, М. Богак, П. Белей, Д. Гринишин, І. Баран, П. Ванькович, В. Стахів, А. Марків, Г. Гнатівський, Т. Особа, Ю. Циник, І. Гарпанко. — Разом закладовано \$40.00.

Провіденс, Р. Ай. Відділ ОДВУ ч. 17. Колектори: О. Кекрут, Г. Болух, І. Мохнацький, Ярослав Мохнацький, М. Сідаєр, С. Болух. Жертували по \$1.00: Іван Витяз, Оселян Рєкрут, Олександр Ковалевик, Мило Свіаєр, Ольга Андрусик, Григорій Бойко, Павло Накупінський, Ля Крук, Микола Костів, мол., Володимир Рєкрут, Іван Масичак, Никола Пшонковський, Петро Лорен, Лука Гумак, Степан Саска, Гаврило Лучка, Василь Шагорський; по 50 ц.: Андія Лєх, Григорій Дубєла, Федір Рой, Явдох Олійник, Франко Накупінський, Семко Кіндибалюк, Дмитро Рєкрут, Теодор Олійник, Осена Онісько, Франко Лучка. Разом закладовано \$24.00.

ОБОРН, Н. И.
На народні цілі.
В неділю, 9. лютого Тов. Запорозька Січ, від. 283 У. Н. Союзу улаштувало в своїм власнім домі забаву полемичу з вечерю. На ту забаву зійшлося багато місцевих громадян. Підчас вечери промовляли: о. С. Побуцький, предс. 283 відділу І. Коковський, аражер забави І. Тиханич та інші. Опісля покликало також і мене до слова. Згадавши про ті події, що тепер відбуваються на рідній землі, а зокрема про Варшавський суд над нашою українською молоддю, я піддав гадку, що саме з нагоди такої забави ми повинні зложити жертву на поміч тим мученикам-героям, що для своєї вітчизни посвячують молодість, щастя, а навіть життя. Тоді Е. Саварин і Г. Мулик зааналізували збірку, яка дрібними датками принесла \$10. До цієї коти долужив грош. З. Курочка \$5 призначуючи по \$2 на Рідну Школу та Просвіту, а \$1 на визвольну боротьбу, а по \$2 на Рідну Школу та Просвіту. При веселій гутірці та прикладній забаві, час минав скоро, й кожен відходив з цієї забави вповні вдоволений.

ЛІТСДЕЙЛ, ПА.
Коляда на Рідну Школу.
Кожного року українці з нашої місцевости склали коляду на Рідну Школу, та одначе за цю колядою приходили звичайно українці з близького міста, а саме, з Ембридж, Па. Та цього року зайшла деяка зміна в тім звичаї. А зміна була та, що жіжки з нашої місцевости заложили комітет та постановили самі піти за колядою. Отже до комітету ввійшли: Катерина Войтечка, Юстина Волошин, Параскевія Срадомська й Катерина Мицик. Цей комітет избрав собі ще дві дівчини, а саме, Марію Срадомську й Анну Волошин, і всі разом пішли за колядою. Українці з нашої місцевости радо їх приймали та жертвували після своєї змоги. Наступні громадяни зложили коляду: Ф. Кулян, М. Мицак, А. Шуцко, П. Войтечка, І. Мельник, Е. Волошин і Д. Сивий по \$1; П. Станалович 55 ц.; Ю. Тимчак, М. Смольницький, І. Глухі, Т. Гринкевич, Т. Панишак, В. Срадомський, С. Кость, І. Срадомський, П. Телєп, М. Махник, А. Махник, Марія Дворчак, І. Волошин і М. Тиро по 50 ц.; С. Криль 45 ц.; Марія Мельник, М. Кісіо, М. Срадомський, Н. Чісовський,

Анна Бабяк, Паєя Федуська, Н. Опавка й Т. Федуська по 25 ц. Разом закладовано \$17. Окремо колядували діти під проводом М. Мицика, а саме: Н. І. Кісіо, І. В. Мицак, А. Гринкевич і Т. Федуська. Для дітей коляду зложили: П. Остафій 55 ц.; М. Смольницький і М. Остафій по 50 ц.; Марія Бабяк, М. Кісіо, М. Тира, Т. Федуська, П. Войтечко, І. Глухі, Т. Мацінський, Т. Гринкевич, М. Срадомський, І. Срадомський, С. Кость, Е. Волошин, І. Мельник, А. Махник, С. Криль і М. Мицак по 25 ц. Дрібними датками зібрано 35 ц., так що діти закладавали разом \$5.90. Отже загальна коляда виносилася 22.90. По обтягненні видатків 39 ц., вислано через Об'єднання \$22.51 на Рідну Школу.

ХАРЧУВАННЯ ХОЛОДНОЮ ПОРОЮ.
(Подає д-р Джан Л. Райс, комісар здоров'я міста Нью Йорку).
Холод збільшує апетит, й означає потребу більшого, що значаче харчу для організму, ніж теплою порою. Природно, кождому хочеться більше їсти холоднішою порою. Цілком незаметно людина скорше ходить у зими, з чого приходять тілесні вправи. Вслід за тим треба більше палива, щоб людський механізм міг порушуватись.

Навіть бюрові робітники можуть приймати тяжкі страви на сніданок. Варені зернівки крупки з подостатком молока, яйця два три рази тижнево, жарена солонина, як теж жарені пластинки хліба, кава, чай або молоко кожного ранку, овоч чи овочевий сок, дадуть змогу пересічному робітникові краще виконувати працю у зачинених кімнатах. Фізичні робітники, що працюють у будинку чи на дворі, вимагають тяжкого сніданку, одначе ніколи не забувати за овоч, свіжий чи консервованій, або овочевий сок та молоко.

Обіди в холодні дні повинні бути повні, але не дуже тяжкі. Зупа, душені устриці чи раковини, тісто чи мала паляничка з мясом, салата з сирних огородин а в додатку кава, чай або молоко та десерт повинні заспокоїти потреби пересічного бюрового робітника. Тепер якраз пора споживати теплі обіди.

Господина має добру нагоду до варення зимовою порою, але харчі не мусять бути коштовні, щоби були здорові та смачні. Бігос з ріжного мяса, макарони і сир, тісто з мясом та помідоровим соком завсиди надаються в зимові місяці. Кишла капуста з ковбасками або вєпровина з капустою, вєпровина з фасолею — це дешеві

харчі, одначе дуже поширені. Сочевична зупа з вареною солоникою це улюблена німецька страва.

Дешевші частини мяса є так само поживні як дорожчі, і їх можна приправляти ріжними способами. Кожна господиня повинна вважати, щоб до харчів включати досить ярич, щонайменше дві листкові, як теж салату з сирних огородин хоч раз на день. Досить молока для кожного члена родини — це повинно бути у загальнім звичаю.

ФЛІС.
ЗБОРНІ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА
ДІРБОРН, МІШЛ. Бр. У. Н. Союзу, від. 141, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбулися в неділю, 1. березня в годині 2:30, в Фордсон Гай Скул при Форд Роад. — Т. Бутковський, секр.
ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. Тов. ім. Івана Франка, від. 241, подає до відома всіх своїх членів, що чергові збори відбулися 1-го березня. Присімо всіх членів прийти на ті збори, бо буде зводомлення з нашого підприємства. Члени, котрі не були на тім підприємстві, котрі не будуть на зборах, кий через своїх товаришів передають за вступні тикети на не підприємство, так, щоб ми на зборах мали можливість дати точний рахунок. — За уряд: Корнеліо Фірман, Станіслав Шенґор, Юсіф Галоншка, М. Скибинський.

НА НЕВРАТЛИВІ БОЛІ
Жаждете славоного в світі
ЯКОРОВОГО ПЕІН-ЕКСПЕЛЛЕРА
На скорі й певну полекшу
RUBITIN

ЗАЯВА
Багато моїх знайомих запитують мене, чи то я виступав в Укр. Весілля д-ра Л. Цегельського, котре було проголошене в програмових розвідках. Отже заявляю заінтересованим в тій справі, що в тій виставі ніколи не виступав і не виступаю.

Евген Жуковский, артист Коломбія і Віктор Фонограф Ко.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ
УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ПАРОХІЯ пошукує ДЯКОУЧИТЕЛЯ, котрий міг би управляти хор, давати концерти, представляючи і провадити дітучу школу. Зголошення прошу писати на адресу: 43-8 MICHAEL BAYSAROWICH, 9358 Woodlawn Ave., Chicago, Ill.

Dr. M. SMITH переїхав на 46 E. 7th STREET, NEW YORK між 2-ю і 3-ю Евено, близько церкви ст. Юра Phone: Drydock 4-2486. Урядові години від 12 до 2-го і від 6 до 8 вечір.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET, between 1st and 2nd Avenues, NEW YORK, N. Y. Tel. GRAMERCY 5-2410. Урядові години: рано від 10 до 12, вечір від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОТРЕБНИК
ЗАНІМАЄТЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel. Orchard 4-2565
BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 PROSPECT AVENUE (cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y. Tel. Ludlow 4-2565.

Щирій.
— Ви моя перша любов!
— Я вам вірю.
— Ви також перша, що мені вірять...

ТАРЗАН І ОГНЕННІ БОГИ.

(104)

„Ми підємо“, — сказав Тарзан спокійно до тих, що він їх уратував від смертної жертви. Рідучи за його приказом, лейді Бет закликала до людей: „Розступіться та дайте пройти Іскандрові та його післанцям! Хто буде йому перешкаджати, того стріне страшний гнів Іскандра!“

Юрба розступилася та дала їм пройти. Як вони дійшли до святині, Тарзан видав ще один приказ: „Від нині вам не вільно приносити жертви з людей! Як ви виступите проти моєї волі, то я вернуся та страшно на вас пімчуся!“

Не знаючи, яку хитрість придумав Ніярх, щоб здержати їх утечу, Тарзан повів своїх приятелів через пропасть та на широку відкриту долину Канаану. „Ах!“ — відтхнув з полєкшою Джері Джовнс; „тут ми були близько смерті! Ми мусимо вам подякувати, Тарзане!“

Дівчата й собі стали дякувати Тарзанові, але Тарзан їм перервав. Він ще бачив перед собою немале завдання: дістати їх з долини. Але скоро знов сталося таке, що засудило їх на довгий побут у цій страшній околиці.